

Katere so glavne človekove pravice?

Najprej si poglej video, ki ti na kratko predstavi človekove pravice (*Na kratko o človekovih pravicah in kako jih braniti*, <https://www.youtube.com/watch?v=Ifu-Mv11RSo>). Ker je razlaga v videu zelo hitra, ti predlagam, da ga pogledaš 2krat. Video je v angleščini zato si za lažje razumevanje vključi slovenske podnapise.

V učbeniku (str. 44–46) preberi 4. poglavje Katere so glavne človekove pravice.

1. Vse človekove pravice so zapisane v **Splošni deklaraciji človekovih pravic**. V učbeniku niso izpostavljene vse človekove pravice ampak samo tiste, ki jim uvrščamo med **glavne**.

Naštej glavne človekove pravice. Ne piši vsako pravico posebej, ampak jih združi kot so v učbeniku.

- Pravica do življenja, svobode in dostojanstva,
- pravica do varnosti, zatočišča in pravičnega sojenja,
- pravica do družine, poroke, stanovanja in premoženja,
- pravica do izražanja svoje mnenja in prepričanja,
- pravica do vere in prepričanja,
- pravica do dela, dohodka, zdravstvene oskrbe in prostega časa,
- pravica do sredstev za preživetje in zdravniško pomoč.

2. Na str. 42 je omenjena človekova pravica do osebne svobode. Vendar lahko sodišče v nekem primeru odloči, da nam osebno svobodo odvzame. V katerem primeru?

Če nekdo stori kaznivo dejanje in je dokazano, da je kriv.

Zakaj je Splošna deklaracija človekovih pravic tako pomembna?

V učbeniku (str. 46) preberi 5. poglavje Zakaj je Splošna deklaracija človekovih pravic tako pomembna.

1. Splošno deklaracijo človekovih pravic je slovesna izjava zato so države po podpisu le-te morale podpisati še dodatne izjave – **konvencije**.
 - a) Kaj so konvencije? **Zelo natančni obvezni dogovori, ki veljajo tako, kot veljajo zakoni.**

- b) Katere konvencije je sprejela Slovenija? **Slovenija je sprejela konvencije, ki ščitijo pravice otrok, žensk, zaposlenih, invalidov in duševno prizadetih oseb.**

Slovenija temelji na človekovih pravicah

V učbeniku (str. 47) preberi 6. poglavje Slovenija temelji na človekovih pravicah.

1. V najvišjem zakonu države, v **Ustavi Republike Slovenije**, je zapisano, da so vsem državljanov, ne glede na njihovo narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj zagotovljene enake človekove pravice in temeljne **svoboščine** (pravica, da ravnáš svobodno).

Kaj predvidevajo slovenski zakoni za tiste, ki bi kršili človekove pravice?

Kazen.

Kako je danes s človekovimi pravicami v svetu?

V učbeniku (str. 47–48) preberi 7. poglavje Kako je danes s človekovimi pravicami v svetu.

1. V prejšnjih poglavjih smo omenili, da so nekateri posamezniki ali skupine, ki so izkoristili svojo **politično moč** nad ljudmi izvrševali **zločine** in tako kršili človekove pravice. Tudi po **razpadu Jugoslavije** je v nekaterih delih bivše države prišlo do množičnih **pobojev**. Najhujši primer se je zgodil v **Bosni in Hercegovini**, v kraju **Srebrenica**, kjer je bilo leta 1995 pobitih približno 10.000 muslimanov. Še danes se človekove pravice **kršijo** v mnogih drugih delih sveta. Na kršitve opozarja več **mednarodnih organizacij** (Amnesty International).

S pomočjo zemljevida (U: str. 48) v tabelo zapiši po 3 države, ki ne kršijo človekovih pravic, države v katerih je manjše število kršitev in države v katerih prihaja do množičnih kršitev človekovih pravic.

Države, ki ne kršijo človekovih pravic.	Kanada, Francija, Avstralija.
Države v katerih je manjše število kršitev človekovih pravic.	Turčija, Maroko, Madagaskar.
Države v katerih prihaja do množičnih kršitev človekovih pravic.	Rusija, Kitajska Sudan.